

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.77/2023/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke

Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró

Dr. Bartkó Levente, bíró

Dr. Varga Eszter, bíró

Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2023. július 4.

Az ügy tárgya: lopás büntette

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 18.B.XIII.10.375/2021/71., ítélet,
tárgyalás, 2022. június 9.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 32.Bf.9579/2022/12., végzés,

nyilvános ülés, 2022. november 23.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.XIII.10.375/2021/71. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék 32.Bf.9579/2022/12. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. június 9. napján tartott tárgyaláson meghozott 18.B.XIII.10.375/2021/71. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett lopás büntettében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont]. Ezért őt – mint többszörös visszaesőt – 9 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Megszüntette a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.B.20.364/2020/12. számú ítéletével jogerősen kiszabott 6 hónap börtönbüntetés végrehajtása során engedélyezett feltételes szabadságot. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelről és a bűnügyi költségről.

[2] Védelmi fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2022. november 23. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 32.Bf.9579/2022/12. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] A jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállások lényege a következő:

– A terhelt 2021. január 3. napján egy áruházban 15 darab, összesen 29.835 forint értékű halkonzervet helyezett a nála lévő piros színű bevásárlószatyorba, majd a kassa vonalát fizetés nélkül elhagyta. A biztonsági őr a terheltet egy korábbi cselekménye miatt felismerte, s őt az áruház előterében feltartóztatta, tőle az eltulajdonított termékeket visszavette.

– A terhelt 2021. július 31. napján 16 óra 45 perc körüli időben megjelent egy másik üzletben, ahol 12 darab, egyenként 1.199 forint értékű tonhalkonzervet tett bele a nála lévő hátizsákba, majd fizetés nélkül a kassa vonalát elhagyta.

A terhelt a fenti cselekményeivel az áruház sértettnek összesen 56.223 forint kárt okozott, mely visszavétel folytán megtérült.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése érdekében.

[5] Indokai szerint jelen ügyben sem a bünszövetségben történő elkövetés, sem pedig a dolog elleni erőszak nem állapítható meg figyelemmel arra, hogy a bünszövetség megállapításához legalább három ember szükséges, a dolog elleni erőszak esetén pedig a dolognak eladhatatlanná kell válnia, vagy a dolgon lévő csipogó eltávolítása szükséges.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.141/2023/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak.

[7] Indokai szerint az alapügyben lefolytatott eljárásban nem merült fel annak a lehetősége, hogy a terhelt az eljárás tárgyát képező bűncselekményt bünszövetségben vagy dolog elleni erőszakkal követte volna el, ilyen megállapítást az eljáró bíróságok sem tettek.

[8] A lopás büntetnének minősítése vonatkozásában kiemelte, hogy a fogvatartás tartama ugyan megszakítja a rendszeres elkövetést, azonban – a vonatkozó terhelti nyilatkozat mellett – az üzletszerű elkövetés megállapítása törvényes.

[9] Ezzel szemben a folytatólagos egység feltételei jelen eljárásban nem állnak fenn, mivel az egyes részcselekmények elkövetése között nagyobb idő – több, mint hat hónap – telt el, így a rövid időközönkénti elkövetés nem állapítható meg.

[10] Mivel az alapügyben kiszabott szabadságvesztés büntetés a törvényes keretek között került meghatározásra, annak megváltoztatására a felülvizsgálati eljárás keretében az eltérő

minősítés mellett sincs törvény lehetőség (BH 2019.8.219.), ezért indítványozta, hogy a Kúria a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.XIII.10.375/2021/71. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék 32.Bf.9579/2022/12. számú végzését hatályában tartsa fenn.

III.

[11] A terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[12] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, és a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás alapulvételeivel, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[13] A Be. 648. § a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt.

[14] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja lehetővé teszi a felülvizsgálatot, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével törvénysértő büntetést szabtak ki.

[15] A Btk. 370. § (1) bekezdése szerint, aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

[16] Az irányadó tényállásokból kitűnik, hogy a terhelt mindkét esetben az eltulajdonítani kívánt termékeket a nála lévő táskákba rejtette, majd fizetés nélkül hagyta el a kasszavonalakat. Ily módon a tényállások nem tesznek utalást arra, hogy a terhelt a cselekményeit más személlyel vagy személyekkel együtt, szervezeten követte volna el, vagy ebben megállapodott volna, ahogyan arra sem, hogy a terhelt dologra irányuló, az elvétel fizikai akadályának leküzdését szolgáló, rendeltetésellenes ráhatást tanúsított volna.

[17] Ebből következik, hogy az alapügyben eljáró bíróságok nem tettek és nem is tehettek olyan megállapítást, hogy a terhelt az eljárás tárgyát képező bűncselekményeket bűnszövetségben, vagy dolog elleni erőszakkal követte volna el.

A lopási cselekmények minősítő körülménye mindkét esetben az üzletszerűség [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont] volt.

[18] A Legfőbb Ügyészség helytállóan hivatkozott arra, hogy az eljárás tárgyát képező, egyenként szabálysértési értékre megvalósított bűncselekmények esetében az üzletszerű elkövetés megállapítására törvényesen került sor.

[19] A Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén haszonszerzésre törekszik.

[20] A terhelt az eljárás során mindvégig elismerte, hogy az ítéleti tényállásban rögzített termékeket a megélhetése biztosítása érdekében tulajdonította el, melynek értékesítéséből tartotta fenn magát {Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.XIII.10.375/2021/71. számú ítélet [12] bekezdés}.

[21] Ebből következően az eljáró bíróságok részéről az üzletszerűség – mint minősítő körülmény – megállapítására törvényesen került sor.

[22] A Btk. 6. § (2) bekezdése szerint nem bűnhalmazat, hanem folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként, többször követi el.

[23] A folytatólagosság megállapításának konjunktív és objektív feltétele a rövid időközönkénti elkövetés.

[24] A Legfőbb Ügyészség helyesen utalt arra átiratában, hogy az egyes részselekmények között nagyobb idő telt el, ezáltal a rövid időközönkénti elkövetés, azaz a folytatólagosság egyik feltétele hiányzik.

[25] Az irányadó tényállások alapján a terhelt a jelen ügy tárgyát képező két cselekményét 2021. január 3. és 2021. július 31. napján követte el, mely lopási cselekmények között több, mint hat hónap telt el. Ezen időközről viszont sem az egységes akaratelhatározásra nem lehet következtetést vonni, sem a rövid időközönkénti elkövetés nem állapítható meg (BH 2013.1., Kúria Bfv.III.53/2012.).

[26] Jelen ügyben tehát a cselekmények törvényes minősítése 2 rendbeli, a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont bb) alpont szerint minősülő (szabálysértési értékre, üzletszerűen elkövetett) lopás vétsége.

[27] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont alapján a büntetés (illetve az intézkedés) törvényessége esetében a felülvizsgálat oka a Btk. – adott büntetés kiszabása (intézkedés alkalmazása) anyagi jogi alapjára, valamint a nemére, mértékére vonatkozó – mérlegelést nem tűrő rendelkezésének megszegése.

[28] Konkrét ügyben a büntetés (intézkedés) anyagi jogi alapja

– részint a helyes minősítést meghatározó,

– részint az adott büntetés kiszabására (intézkedés alkalmazására), valamint nemére, mértékére vonatkozó anyagi jogi rendelkezés.

[29] A minősítés azonban nem önmagában oka a felülvizsgálatnak. Kizárólag minősítésre vonatkozó kifogás esetében felülvizsgálatnak nincs helye. Felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a minősítés mellett egyben a kiszabott büntetés is sérelmezett. Ha pedig törvénysértő a minősítés, akkor vizsgálendő, hogy helyes minősítés esetében mennyiben helytálló a kiszabott büntetés (Kúria Bfv.III.538/2018/11.).

[30] A terhelt terhére rótt bűncselekmények a helyes minősítés alapján 2 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendők [Btk. 370. § (2) bekezdés b) pont bb) alpont]. Ebből következően a terhelttel szemben kiszabható büntetési tételkeret – a halmazati szabályok alapján – 3 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztés lehet.

[31] Ennélfogva a terhelttel szemben alkalmazott 9 hónap szabadságvesztés nem tekinthető törvénysértőnek.

[32] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (2) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.

[33] Ekként a Kúria a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

IV.

[34] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[35] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul.

[36] A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2023. július 4.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró